

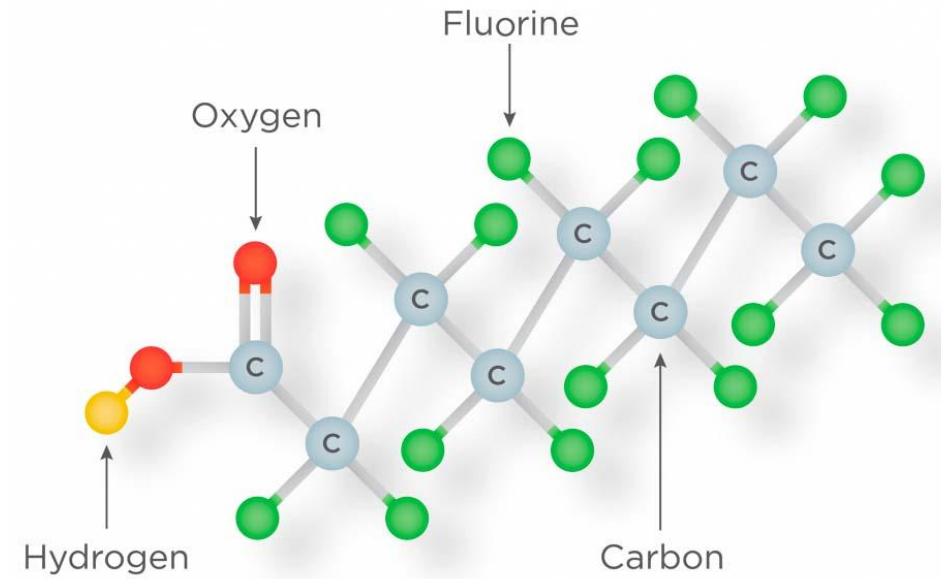
Social Scientific Issues (SSIs)

PFAS

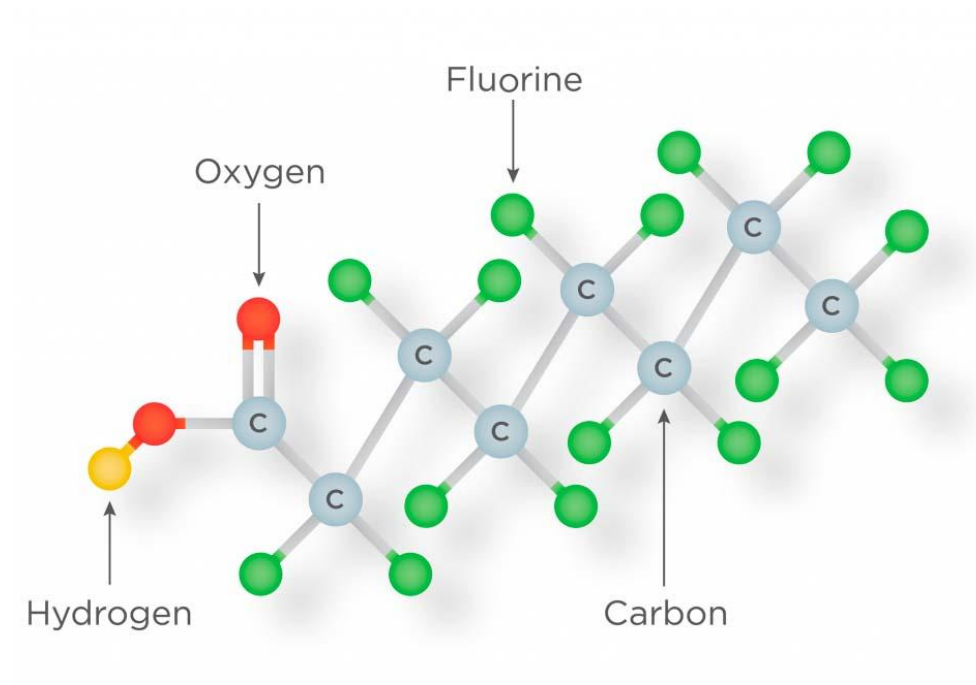
**BLIJF VAN MIJN
PINOT BLANC AF**

Social Scientific Issues (SSIs)

Wetenschappelijke kennis toepassen om een maatschappelijk probleem te benaderen

PFAS

'Fabriek in Helmond loosde jarenlang PFAS in riool'

Een fabriek in Helmond heeft jarenlang aan het riool geloosd, blijkt uit interne documenten van het programma *Zembla*.

RIVM: eet geen eieren van hobby-kippen, kan door PFAS schadelijk zijn voor gezondheid

Sarah Bürmann
redacteur Binnenland

Hydro

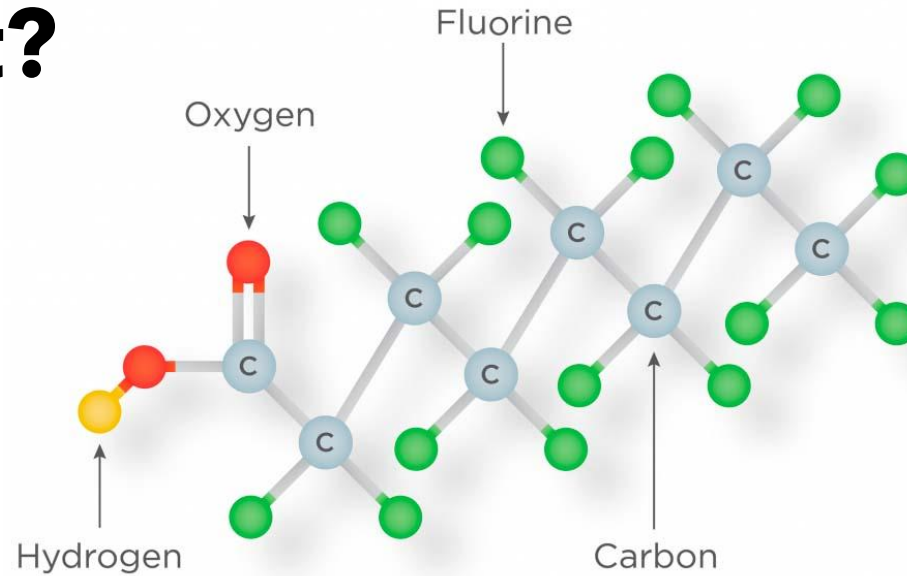
Onmiddellijk actie van bedrijven vereist om PFAS terug te dringen

Alle bedrijven die PFAS uitstoten moeten per direct aan de slag om de uitstoot drastisch terug te dringen. Dat schrijft staatssecretaris Jansen (PVV) van Milieu aan de Tweede Kamer.

tuin, moestuinen, dierenweitjes en RIVM in een advies. Eieren van hobby-kippen zijn mogelijk besmet met PFAS. Als je daar te veel eet, kan dat schadelijk zijn voor de gezondheid.

Waar wordt het voor gebruikt?

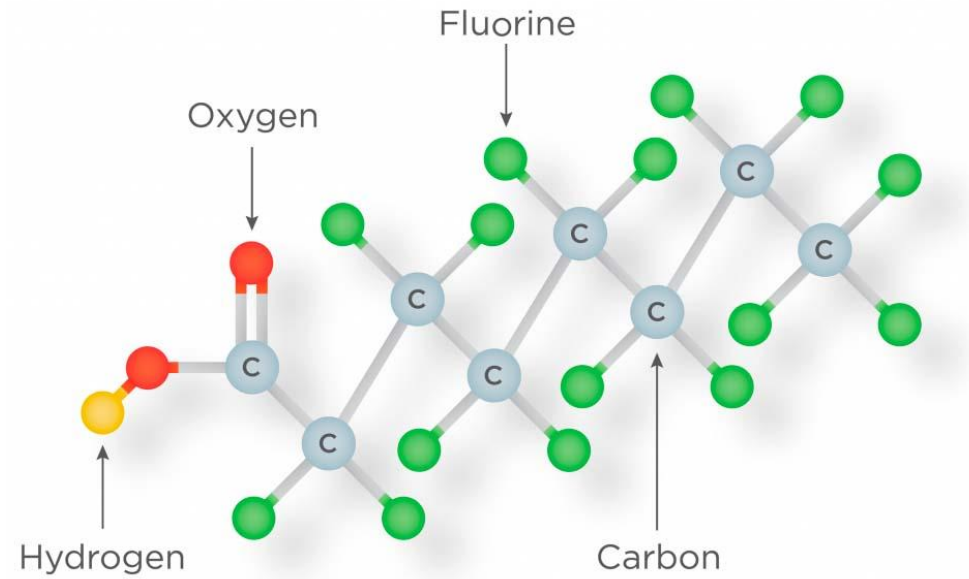
Wat zijn de nadelen van PFAS?

Wat is PFAS?

Wat zijn mogelijke oplossingen voor het PFAS probleem?

Wat weten we van PFAS?

Opdracht 1: Wat is PFAS eigenlijk?

- a. **Waar staat de afkorting PFAS voor?** Leg aan de hand van de naam uit hoe de structuurformule van een PFAS molecuul eruit ziet.
- b. **Waar wordt PFAS voor gebruikt en welke eigenschappen op macroniveau zijn hierbij gunstig?** Verklaar de eigenschappen op macroniveau aan de hand van eigenschappen op microniveau.
- c. **Wat zijn de nadelen van PFAS op marconiveau?** Verklaar deze nadelen op marcroniveau aan de hand van eigenschappen op microniveau.

Hint: Denk bij eigenschappen op microniveau aan bijvoorbeeld polariteit en de energie van bindingen.

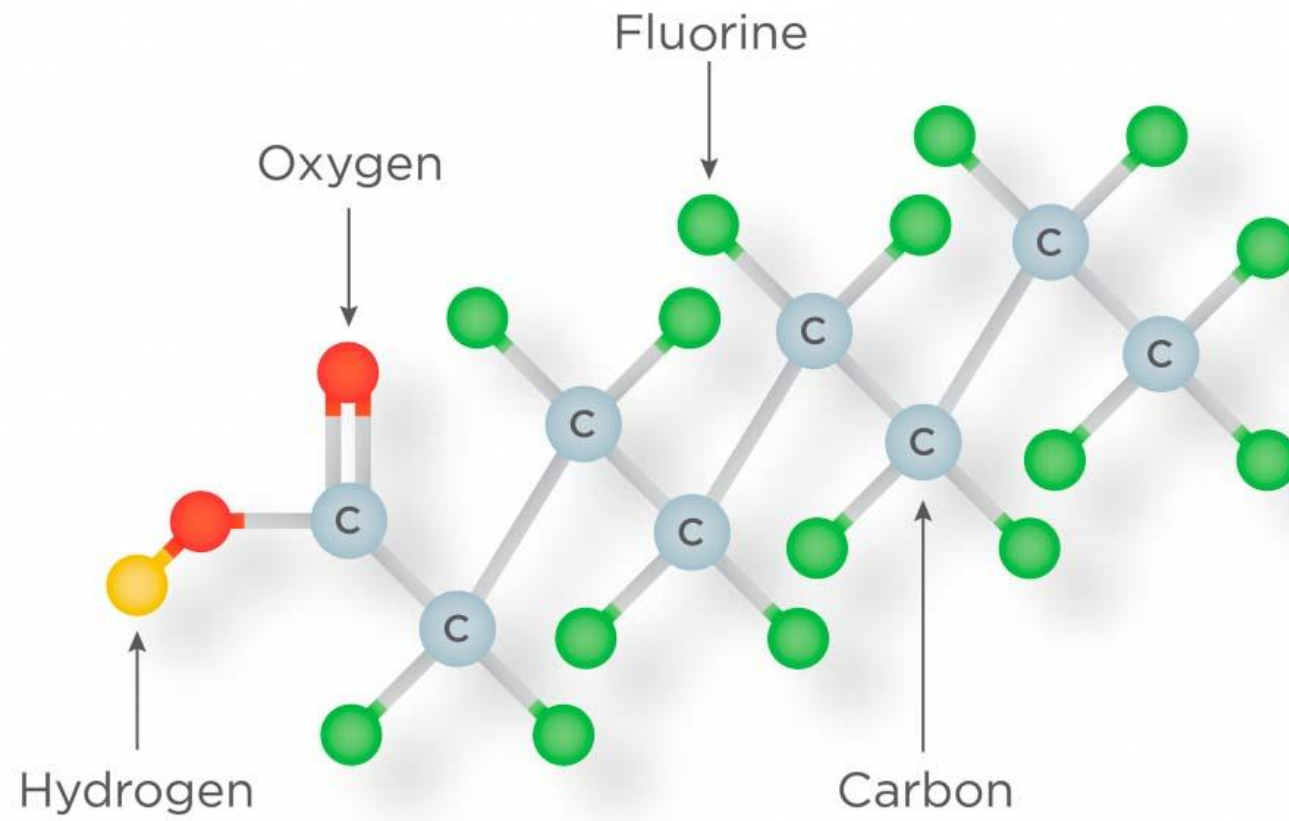
Opdracht 1: Wat is PFAS eigenlijk?

Opdracht 1: Wat is PFAS eigenlijk?

- a. **Waar staat de afkorting PFAS voor?** Leg aan de hand van de naam uit hoe de structuurformule van een PFAS molecuul eruit ziet.
- b. **Waar wordt PFAS voor gebruikt en welke eigenschappen op macroniveau zijn hierbij gunstig?** Verklaar de eigenschappen op macroniveau aan de hand van eigenschappen op microniveau.
- c. **Wat zijn de nadelen van PFAS op marcroniveau?** Verklaar deze nadelen op marcroniveau aan de hand van eigenschappen op microniveau.

Hint: Denk bij eigenschappen op microniveau aan bijvoorbeeld polariteit en de energie van bindingen.

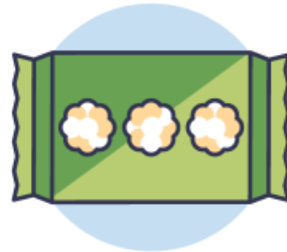
Opdracht 1: Wat is PFAS eigenlijk?

- a. **Waar staat de afkorting PFAS voor?** Leg aan de hand van de naam uit hoe de structuurformule van een PFAS molecuul eruit ziet.
- b. **Waar wordt PFAS voor gebruikt en welke eigenschappen op macroniveau zijn hierbij gunstig?** Verklaar de eigenschappen op macroniveau aan de hand van eigenschappen op microniveau.
- c. **Wat zijn de nadelen van PFAS op marconiveau?** Verklaar deze nadelen op marcroniveau aan de hand van eigenschappen op microniveau.

Hint: Denk bij eigenschappen op microniveau aan bijvoorbeeld polariteit en de energie van bindingen.

**FIREFIGHTING
FOAMS**

**MICROWAVE
POPCORN BAGS**

**WATER RESISTANT
CLOTHING**

PAINT

**STAIN RESISTANT
PRODUCT**

**PERSONAL CARE
PRODUCTS**

PRODUCTS THAT CONTAIN PFAS

COSMETICS

**NON-STICK
COOKWARE**

**FAST FOOD
PACKAGING**

**STAIN RESISTANT
FURNITURE**

PHOTOGRAPHY

PESTICIDES

Opdracht 1: Wat is PFAS eigenlijk?

- a. **Waar staat de afkorting PFAS voor?** Leg aan de hand van de naam uit hoe de structuurformule van een PFAS molecuul eruit ziet.
- b. **Waar wordt PFAS voor gebruikt en welke eigenschappen op macroniveau zijn hierbij gunstig?** Verklaar de eigenschappen op macroniveau aan de hand van eigenschappen op microniveau.
- c. **Wat zijn de nadelen van PFAS op marcroniveau?** Verklaar deze nadelen op marcroniveau aan de hand van eigenschappen op microniveau.

Hint: Denk bij eigenschappen op microniveau aan bijvoorbeeld polariteit en de energie van bindingen.

—— High certainty
----- Lower certainty

Developmental effects affecting the unborn child

**Delayed mammary gland
development**

**Reduced response
to vaccines**

Lower birth weight

Obesity

Early puberty onset

**Increased miscarriage risk
(i.e. pregnancy loss)**

Low sperm count and mobility

Thyroid disease

Increased cholesterol levels

Breast cancer

Liver damage

Kidney cancer

**Inflammatory
bowel disease
(ulcerative colitis)**

Testicular cancer

Increased time to pregnancy

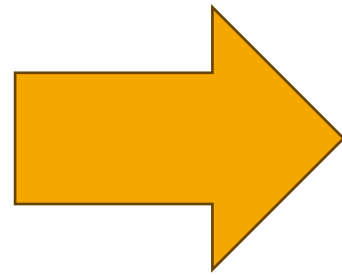
**Pregnancy induced
hypertension/pre-eclampsia
(increased blood pressure)**

Opdracht 2: Mogelijke oplossingen voor het PFAS probleem

We weten nu:

- Wat PFAS is
- Waar PFAS voor wordt gebruikt
- Wat de nadelen zijn van PFAS

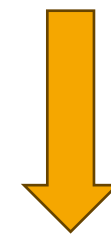

Volgende stap:

Zoek een mogelijke oplossing voor het PFAS probleem

Vervangen

?

Afbreken

Opdracht 2: Mogelijke oplossingen voor het PFAS probleem

Volgende stap:
Zoek een mogelijke
oplossing voor het
PFAS probleem

Vervangen

?

Afbreken

- Volgende les geeft ieder groepje een pitch van 2 minuten.
- Focus je hierbij op de scheikundige termen uit de lessen, bijvoorbeeld:
  - Reacties
  - Eigenschappen bespreken op micro-, meso- en/of macroniveau.
- Je mag je pitch ondersteunen door middel van een (powerpoint) presentatie of een poster.

Pitch - Aandachtspunten

- Let op de tijd!
- Koppeling tussen maatschappij en de (scheikundige) wetenschap.
- Stemronde en prijsuitreiking

Afsluiting